

REPUBLICA MOLDOVA

Deficitul de cont curent al balanței de plăți s-a ajustat cu 8.5% an/an la 1.5 miliarde USD în perioada ianuarie – septembrie 2023, conform datelor Băncii Naționale a Moldovei (BNM), după cum se poate nota în primul grafic alăturat. Evoluția a fost determinată de ameliorarea excedentului comercial cu servicii cu 5.5% an/an la 0.7 miliarde USD. Pe de altă parte, deficitul comercial cu bunuri s-a adâncit cu 2.4% an/an la 3.6 miliarde USD.

Statisticile BNM indică și scăderea investițiilor străine directe cu 37.3% an/an la 0.3 miliarde dolari în primele nouă luni ale anului trecut, aspect evidențiat în al doilea grafic din partea dreaptă.

Climatul din piețele internaționale, factorii interni și perioada Sărbătorilor de iarnă au avut impact pe piața financiară în ultima săptămână din 2023.

La nivelul pieței monetare ratele de dobândă au scăzut: CHIBOR la trei luni cu 2.4% la 8.89%, iar CHIBOR la șase luni cu 2.4% la 9.17%.

Pe piața titlurilor de stat ratele de dobândă s-au consolidat: pe scadențele trei luni și șase luni la 2.62%, respectiv 5.46%. Ministerul Finanțelor nu a derulat licitații.

EUR/MDL s-a apreciat cu 0.5% la 19.3574, iar USD/MDL s-a depreciat cu 0.8% la 17.4062 la BNM, după cum se poate observa în ultimul grafic din partea dreaptă.

INTERNAȚIONAL

În **Zona Euro** se evidențiază ameliorarea indicatorilor de încredere a consumatorilor în Franța și Italia în ultima lună din 2023, evoluție determinată și de atenuarea presiunilor inflaționiste. Pe de altă parte, indicatorul care măsoară climatul de afaceri în Italia a scăzut în decembrie la minimum din noiembrie 2020 (din perioada pandemiei coronavirus), expresie a persistenței unui climat investițional dificil. Nu în ultimul rând, comerțul cu amănuntul din Spania a crescut cu un ritm lunar de 0.9% și o rată anuală în accelerare la 5.7% în noiembrie (majorare cu 6.4% an/an la 11 luni din 2023).

Economia **Rusiei** (în primele 15 economii ale lumii, cu un PIB nominal de 2.28 trilioane USD) a crescut cu un ritm în accelerare în decembrie (indicatorul PMI Compozit la maximum din august). Pe de altă parte, comerțul cu amănuntul și producția industrială au urcat cu rate anuale în decelerare la 10.5%, respectiv 4.3% în noiembrie. Nu în ultimul rând, rata șomajului a stagnat la nivelul minim istoric de 2.9% în noiembrie.

La nivelul **României** se evidențiază creșterea creditului neguvernamental și depozitelor neguvernamentale cu rate anuale în accelerare la 5.4%, respectiv 12.1% în noiembrie, conform Băncii Naționale a României (BNR). Pe de altă parte, deficitul finanțelor publice s-a intensificat la 4.64% din PIB în perioada ianuarie – noiembrie 2023.

Evoluțiile macroeconomice din principalele blocuri economice ale lumii, știrile companiilor listate, dinamica cotațiilor la materii prime și perioada sărbătorilor de iarnă au influențat piața financiară mondială săptămâna trecută. Ratele de dobândă la titlurile de stat pe scadența 10 ani și indicii bursieri au evoluat mixt, iar cursul mediu al dolarului american a continuat să se deprecieze comparativ cu moneda unică europeană (referința BCE).

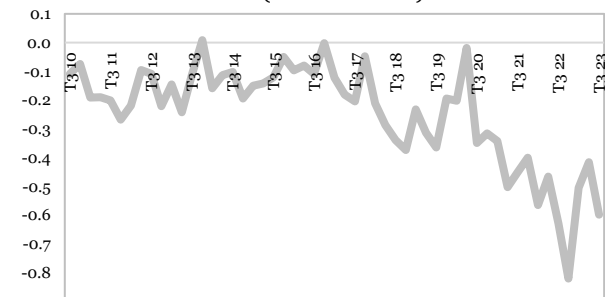
Calendar macroeconomic săptămânal

Zona Euro	2 ianuarie	Indicatorii monetari (Noi)
Germania	3 ianuarie	Rata șomajului (Dec)
România	3 ianuarie	Rezervele internaționale (Dec)
R. Moldova	4 ianuarie	Forța de muncă (2023)
România	4 ianuarie	Prețurile producției industriale (Noi)
Zona Euro	5 ianuarie	Sectorul de construcții, ind. PMI (Dec)
Zona Euro	5 ianuarie	Prețurile de consum (Dec)
România	5 ianuarie	Turismul (Noi)

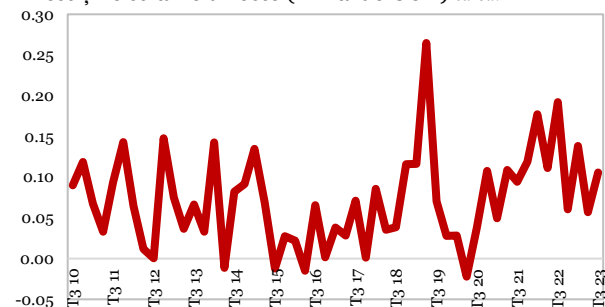
pieța monetară	29-Dec-2023	5 zile (%)	an/an (%)
CHIBOR (3L)	8.89	(2.4)	(61.3)
CHIBOR (6L)	9.17	(2.4)	(60.7)
EURIBOR (3L)	3.909	(0.6)	79.0
EURIBOR (6L)	3.861	(0.9)	41.6
LIBOR (3L)	5.5918	(0.5)	18.2
LIBOR (6L)	5.5836	(1.0)	8.4
pieța de capital	29-Dec-2023	5 zile (%)	an/an (%)
DJIA	37,689.5	0.8	13.7
EuroStoxx 50	4,521.7	(0.3)	19.2
MOEX	3,099.1	0.2	43.9
BET	15,371.1	(0.2)	31.8
pieța valutară	29-Dec-2023	5 zile (%)	an/an (%)
EUR/USD	1.1039	0.2	3.5
EUR/MDL	19.3574	0.5	(5.1)
USD/MDL	17.4062	(0.8)	(9.2)
RON/MDL	3.8906	0.3	(5.7)
cotații mărfuri	29-Dec-2023	5 zile (%)	an/an (%)
petrol (WTI) (\$/bbl)	71.7	(3.0)	(8.6)
aur (\$/uncie)	2,063.0	0.5	13.7
macro indicatori	perioada	an/an (%)	nivel (%)
PIB real	T3 2023	2.6	
rata inflației IPC	Noi-2023	5.45	
rata șomajului	T3 2023		4.10
rata de dobândă de politică monetară	din 07-Noi-2023		4.75

Sursa: BNM, BNS, Bloomberg

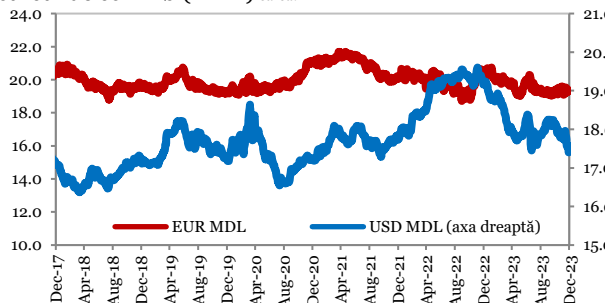
deficitul de cont curent (miliarde USD) sursa: BNM

investițiile străine directe (miliarde USD) sursa: BNM

cursul de schimb (MDL) sursa: BNM

ANALIZĂ

dr. Andrei Rădulescu

Director Analiză Macroeconomică | Banca Transilvania
(+4)0374.697.575 | (+4)0754.035.080 | (+4)0730.727.516
andrei.radulescu@bancatransilvania.ro

VÂNZĂRI & TRANZACȚIONARE

Natalia Paraschiv

Director Trezorerie | Victoriabank
(+373) 22.576.350 | (+373) 69.295.131
natalia.paraschiv@vb.md

Grupul Financiar Banca Transilvania

- cursuri case de schimb [accesează AICI](#)
 - depozite – persoane juridice [accesează AICI](#)
 - carduri bancare [accesează AICI](#)
 - titluri de stat și operațiuni REPO [accesează AICI](#)
 - tranzacționare pe Bursa de Valori din Moldova [accesează AICI](#)
-
- finanțări rapide către persoane fizice, credite de consum pentru nevoi personale sau pentru achiziții în rate în locațiile comercianților parteneri [accesează AICI](#)
-
- acces rapid și simplificat la suport financiar în vederea achiziției de bunuri de folosință îndelungată; se adresează persoanelor juridice, companii mici, mijlocii și corporate [accesează AICI](#)
-
- soluții de finanțare și management pentru folosința autovehiculelor, împreună cu administrarea externalizată a tuturor operațiunilor de care depinde funcționarea flotei auto [accesează AICI](#)
-
- soluții de finanțare pentru afacerile mici [accesează AICI](#)
-

LIMITAREA RĂSPUNDERII

Acest raport este publicat în Republica Moldova de către Banca Comercială "Victoriabank", o instituție financiar-bancară ale cărei activități sunt reglementate și supravegheate de Banca Națională a Moldovei (BNM) și Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF). În baza licenței CNPF de societate de investiții de categoria „C” seria CNPF nr. 000820 din 15.03.2015, Banca Comercială "Victoriabank" are dreptul să desfășoare cercetări în investiții și analiza financiară sau orice altă formă de recomandare generală privind tranzacțiile cu instrumente financiare. Analizii financiare și/sau persoanele care difuzează rapoartele emise de către Banca Comercială "Victoriabank", nu au interese personale și nu se află în conflict de interese în raport cu instrumentele financiare la care se referă raportul. Remunerația autorilor rapoartelor de analiză nu este în niciun fel influențată de opiniile exprimate în cadrul acestora. Informația cuprinsă în Rapoartele de analiză emise de către Banca Comercială "Victoriabank" nu constituie o informație privilegiată, în sensul Legii nr. 171/2012 privind piața de capital, Banca Comercială "Victoriabank" respectând în totalitate cerințele legale privind gestiunea informației privilegiate și cele privind prevenirea abuzului de piață. Informațiile care stau la baza acestor rapoarte au fost obținute din surse publice, considerate, în limita datelor disponibile publice, relevante și de încredere. Atragem atenția cu privire la faptul că acuratețea/corectitudinea acestor informații din surse publice nu poate fi verificată, atestată și/sau contestată de instituția noastră. Opiniile analitice exprimate în rapoarte reflectă punctul de vedere al analiștilor la momentul publicării, rezultat prin raționament independent cu metode analitice specifice. Opiniile au fost exprimate cu bună-credință, cu prezumția veridicității sursei, fără omisiuni intenționate și în condiții limitate de acces la informații: a existat acces doar la datele și informațiile făcute publice de către instituții publice, organisme și organizații naționale și internaționale. Rapoartele de analiză emise de către Banca Comercială "Victoriabank" au un caracter pur informativ, nefiind concepute/prevăzute cu scopul utilizării ca instrumente auxiliare în procesul de luare a deciziilor de investiții și nici cu scopul utilizării acestora în orice etapă a prestării unor servicii sau activități de investiții, Banca Comercială "Victoriabank" neavând nici o obligație legală sau de orice altă natură față de persoana în discuție ce ar deriva din publicarea acestor rapoarte de analiză. Valoarea instrumentelor financiare la care se face referire în analizele elaborate fluctuează în timp, iar performanța trecută nu constituie sub nicio formă un indicator pentru performanța viitoare. Totodată, subliniem faptul că investițiilor le sunt asociați factori de risc, care nu sunt totalmente explicați în rapoarte. Altfel spus, Banca Comercială "Victoriabank" sau orice colaborator nu sunt responsabili pentru niciun fel de pierdere directă și/sau potențială rezultată din utilizarea elementelor publicate în raport.

Reproducerea totală sau parțială a acestui raport este permisă doar cu aprobare explicită și doar prin menționarea sursei.